

HLAVNÍ MĚSTO MORAVY KOLEM ROKU 1800 A BRNĚŇSTÍ AUGUSTINIÁNI EREMITÉ

Dušan Uhlíř

Město Brno (udělení městských práv r. 1243 králem Václavem 1.) soupeřilo dlouhou dobu s Olomoucí o rozhodující mocenské postavení mezi moravskými městy, ale teprve v průběhu třicetileté války se stalo hlavním městem Moravy. V druhé polovině 17. století a během celého 18. století prožilo město dobu velkého hospodářského rozmachu, z kterého čerpalo i v 19. století. Především se zde rozvíjel textilní, a později i strojírenský průmysl. Brno proslulo mezinárodně především díky svým výrobkům z jemného vlněného sukna jako „rakouský Manchester“ a představovalo v 19. století jednu z nejdůležitějších průmyslových oblastí habsburské monarchie. Tato neobvyklá hospodářská konjunktura byla doprovázena i pozoruhodným intelektuálním rozvojem. Už z doby osvícenství působily v Brně učené společnosti, zednářské lóže a vědecké spolky, mezi nimiž byla nejznámější *Ackerbaugesellschaft*. Důležitým centrem brněnského intelektuálního života se stal klášter augustiniánů eremitů ve Starém Brně, ve kterém působilo mnoho proslulých vědců, mimo jiné i Johann Gregor Mendel. Autor se ve své studii soustřeďuje především na to, ukázat koexistenci čilé badatelské činnosti řádových bratří na jedné straně, a na straně druhé pokusy církevní hierarchie potlačovat během Metternichovy éry úsilí o duchovní nezávislost a liberální smýšlení.